

Reformationsbibeln

Predikaren

Svenska Reformationsbibelsällskapetets
översättning av den engelska auktoriserade

King James Version

Utgiven 1611, reviderad 1769

Samt i vissa delar en revidering av
Bibelkommissionens utgåva 1878 och
Karl XII:s Kyrkobibel från 1703

*Provutgåva utgiven såsom särtryck
21 augusti 2021*

Predikaren

Kapitel 1

Allt jordiskt är förgängligt.

Detta är Predikarens ord, som till David, kung i Jerusalem.

2. Fåfängligheters fåfänglighet, säger Predikaren, fåfängligheters fåfänglighet. * Allt är förgängligt.

Job 7:16. Ps. 39:5-6. Pred. 2:11, 11:8, 12:8.

**Alt. övers. meningslösheters meningslöshet, tomhet.*

3. Vad vinner människan med all sin möda som hon gör sig under solen?

Ps. 39:7. Pred. 2:11, 2:22f, 3:9.

4. Slakten kommer och slakten går, men jorden består för evigt.

Ps. 104:5, 119:90.

5. Solen går upp och solen går ner och sedan skyndar den tillbaka till sin plats där den går upp.

Ps. 19:7.

6. Vinden blåser mot söder och vänder sig mot norr. Vinden vänder sig hela tiden och återvänder till sitt kretslopp.

7. Alla floder rinner ut i havet, ändå blir havet inte fullt, och till den plats där de flyter ut, dit återvänder de igen.

8. Allt är fullt av möda, människan kan inte beskriva *det*. Ögat blir inte mätt av att se, inte heller får örat nog av att höra.

Job 7:1f. Ords. 27:20. Pred. 4:8.

9. Det som har hänt kommer att hända igen, det som *har* gjorts kommer att göras igen. *Det finns* inget nytt under solen.

Pred. 3:15.

10. Finns det *något* om vilket man kan säga: Se, detta är nytt? *Så* har det *ändå* redan funnits i forna tider som var före oss.

11. *Ingen* minns *dem** som var före oss, inte heller blir *de* som kommer efter oss ihågkomna av *dem* som kommer efter dem.

Pred. 2:16, 9:5.

**KJV. det som skett.*

12. Jag Predikaren, var kung över Israel i Jerusalem.

1 Kung. 1:34.

13. Jag inriktade mitt hjärta på att med vishet undersöka och utforska allt som görs under himlen. Det är en tung uppgift som Gud har gett människors barn att plåga sig med.

1 Kung. 4:29f. Pred. 3:10.

14. Jag såg på allt arbete som görs under solen och se, det *var* alltsammans förgängligt, ett jagande efter vind.

Pred. 2:11, 2:17, 4:4, 6:9.

15. *Det som är* krokigt kan inte bli rakt, och det som fattas kan inte räknas.

Pred. 3:14, 7:14.

16. Jag sa i mitt hjärta: Se, jag har blivit upphöjd och har fått mer visdom än alla *de* som har varit före mig i Jerusalem. Ja, mitt hjärta har lärt mycket visdom och kunskap.

1 Kung. 3:12f, 10:23. Pred. 2:9.

17. Men *när* jag föresatte *mig* i mitt hjärta till att lära känna vishet och till att förstå galenskap och dårskap, *så* insåg jag att också det är ett jagande efter vind.

Pred. 2:12, 7:26.

18. För där mycket vishet finns, *där finns* mycket sorg, och den som ökar *sin* kunskap ökar *sin* smärta.

Kapitel 2

Njutning och rikedom är förgängligt.

Jag sa i mitt hjärta: Gå nu, jag vill att du prövar glädje och njuter av det goda. Men se, också det *var* fåfänglighet.

Pred. 8:15. Luk. 12:19f.

2. Jag sa om skrattet: *Det är* dårskap och om glädjen: vad tjänar den till?

Ords. 14:13. Pred.7:3-5.

3. Jag begrundade i mitt hjärta hur jag skulle hänge mig till vin, men ändå låta visheten råda i mitt hjärta och få grepp om dårskapen, tills jag såg vad som *vore* bäst för människors barn att göra under himlen, så länge de lever.

Pred. 7:17f.

4. Jag utträttade stora ting, jag byggde hus åt mig och planterade vingårdar.

1 Kung. 6:1f, 7:1f. 2 Krön. 3:1f, 6:1f. Höga V. 8:11f.

5. Jag anlade trädgårdar och parker åt mig och planterade där alla *slags* fruktträd.

6. Jag gjorde vattendammar åt mig för att vattna skogen av grönskande träd.

7. Jag skaffade tjänare och tjänarinnor och fick tjänare som fötts i mitt hus. Dessutom hade jag mer boskap av både oxar och får än någon som varit före mig i Jerusalem.

1 Kung. 10:26. 2 Krön. 1:12.

8. Jag samlade åt mig också silver och guld och skatter från kungar och länder. Jag skaffade mig sångare och sångerskor och det som är människens lust: en hustru, *ja många* hustrur.*

1 Kung. 10:11f. 2 Krön. 9:10f.

*KJV: *alla slags strängaspel.*

9. Så blev jag stor och överträffade alla som hade varit före mig i Jerusalem, och min vishet bestod.

1 Kung. 10:23f. 2 Krön. 9:22. Pred. 12:9.

10. Allt vad mina ögon önskade lät jag dem få och jag nekade inte mitt

hjärta någon glädje, för mitt hjärta hade glädje av allt mitt arbete och det var lönen för allt min möda.

11. *Men* då jag såg på allt arbete, som mina händer hade gjort och den möda som jag hade lagt ner, se, *då var* alltsammans förgängligt och ett jagande efter vind*. *Det fanns* ingenting att vinna under solen.

Pred. 1:2, 1:14. Matt. 6:29.

*KJV: *påfrestning för anden.*

12. Sedan vände jag mig för att betrakta vishet, dumhet och dårskap, för vad *kan* den människa *göra* som kommer efter kungen? *Bara* det som gjorts tidigare.

Pred. 1:17, 7:26.

13. Då såg jag att visheten överträffar dårskapen lika mycket som ljuset överträffar mörkret.

Pred. 7:11-12, 9:18, 10:10.

14. Den vise *har* sina ögon i huvudet, medan dårarna vandrar i mörkret, men ändå märkte jag att samma öde drabbar dem båda.

Ords. 14:33, 15:7, 17:24. Pred. 8:1, 9:2.

15. Då sa jag i mitt hjärta: Det som drabbar dåren ska drabba mig också. Varför var jag då mer vis? Då sa jag i mitt hjärta att också det *är* förgängligt.

Job 21:7f. Pred. 6:8, 8:14, 9:2.

16. För minnet av den vise lever inte evigt, inte längre än *minnet* av dåren. Eftersom allt som nu är kommer att glömmas bort i de kommande dagarna. Och hur dör den vise? Som dåren!

Job 18:17. Ps. 49:11.

17. Därför hatade jag livet, för att arbetet som gjordes under solen var en plåga för mig, eftersom allt är förgängligt och ett jagande efter vind.

Job 3:21, 14:13.

18. Ja, jag hatade allt mitt arbete som jag hade gjort under solen, eftersom jag måste lämna det till den som

kommer efter mig.

Job 20:18.
Ps. 39:7, 49:18.

19. Och vem vet om han kommer vara en vis *man* eller en dåre? Ändå kommer han att råda över allt vad jag med möda och vishet har förvärvat under solen. Också det *är* förgänglighet.

20. Då greps jag av förtvivlan i mitt hjärta över all min möda som jag hade gjort under solen.

21. För *också* den människa som *har* gjort sitt arbete med vishet, förnuft och skicklighet, måste lämna det som arv åt någon som inte har lagt någon möda på det. Detta *är* också förgängligt och ett stort elände.

Ps. 39:7. Klag. 5:2.

22. För vad får människan av all sin möda och hjärtas strävan, och sitt slit under solen?

1 Mos. 3:19.

23. För alla hennes livsdagar är ju sorger och hennes mödor bekymmer. Inte ens på natten får hennes hjärta någon ro. Även detta är fåfänglighet.

Job 7:1f, 14:1. Pred. 5:16.

24. *Det finns* inget bättre för människan *än* att äta och dricka och göra sig goda dagar i sitt arbete. Också detta insåg jag *kommer* ur Guds hand.

Pred. 3:12-13, 3:22, 5:17-18, 8:15, 9:7.

25. För vem kan äta och njuta mer än jag?

1 Kung. 4:22f.

26. För *Gud* ger vishet, förnuft och glädje, åt den människa som är god i hans åsyn. Men åt syndaren ger han besväret att samla in och lägga på hög, för att det ska ges åt *den som är* god i Guds ögon. Även detta är förgängligt och ett jagande efter vind.

Ps. 97:11. Ords. 2:6, 13:21f, 14:11, 28:8.

Kapitel 3

Allt har sin tid.

Allt har sin tid, det finns en tid för Allt man företar sig under himlen:

Pred. 8:6, 9:11. Joh. 2:4.

2. *Det finns* en tid för att födas, en tid för att dö, en tid för att plantera, och en tid för att rycka upp *det som är* planterat.

1 Mos. 8:22, 18:10. Job 14:5. Ps. 139:16. Jes. 17:11.
Hebr. 9:27.

3. Det finns en tid för att dräpa, en tid för att hela, en tid för att bryta ner och en tid för att bygga upp.

Jer. 25:34. Hagg. 1:2. 2 Kor. 6:2.

4. Det finns en tid för att gråta, en tid för att skratta, en tid för att klaga, en tid för att dansa.

Ords. 14:13. Klag. 5:15. Joel 1:12. Rom. 12:15.

5. En tid att kasta bort stenar och en tid att samla stenar, en tid att ta i famn och en tid att avstå från famntag,

6. en tid att söka upp, en tid att tappa bort, en tid att bevara, en tid att kasta bort,

7. en tid att riva sönder, en tid att sy ihop, en tid att tiga, en tid att tala,

Job 39:38. Ps. 39:10. Ords. 17:27f. Amos 5:13.

Matt. 26:62, 27:12. Kol. 4:6.

8. en tid att äska, en tid att hata, en tid för krig, en tid för fred.

2 Sam. 13:15. 1 Kung. 22:1f, 5:4. 2 Krön. 14:6.

9. Vilken vinst får då arbetaren ut av sin möda?

Pred. 1:3, 2:22.

10. Jag har sett den möda som Gud lagt på människorna att sträva med.

11. Allt har han gjort skönt för sin tid. Han har även lagt evigheten i deras hjärtan, utan att människan kan fatta det verk som Gud har gjort från början till slut.

Job 37:23. Pred. 11:5. Jes. 40:28.

12. Jag insåg att ingenting *är* bättre för dem* än att vara glada och göra

det goda så länge de lever.

Pred. 2:1, 2:24, 8:15. Jes. 22:13.

**KJV: Jag insåg att det inte finns något i dem.*

13. Och också att varje människa borde äta och dricka och njuta av det goda från allt sitt arbete, det är en gåva från Gud.

Pred. 5:18, 8:15.

14. Jag vet att allt det som Gud gör, det består för evigt. Ingenting kan läggas till det, och inget kan tas från det. Så gör Gud för att *man* ska frukta inför honom.

Ps. 33:11. Pred. 12:13. Jes. 46:10.

15. Vad som är, det har redan varit, och det som kommer att hända har redan hänt. Och Gud utkräver det som är förflutet.

Pred. 1:9f.

16. Ytterligare såg jag under solen, att orättfärdighet *rådde* på domarsätet och *att* ogudaktighet *var* på rättvisans plats.

Pred. 5:7.

17. Då sa jag i mitt hjärta: Gud ska döma både den rättfärdige och den ogudaktige, för då är tiden inne för varje uppsåt och för varje handling.

Ps. 82:1. Ords. 11:31. Pred. 8:6, 11:9.

Jes. 10:1f. Matt. 16:27.

18. Jag sa i mitt hjärta angående människornas tillstånd att Gud ska pröva dem, så att de själva ska inse att de är djuren *lika*.

19. För det går människorna som det går djuren och det går dem båda lika. Såsom den ene dör så dör den andre. Ja, de har alla samma livsande och en människa har inget företräde framför ett djur, för allt *är* förgängligt.

Ps. 39:6, 39:12, 49:13, 49:21, 78:39.

Pred. 8:8. Jak. 4:14.

20. Alla går till en *och samma* plats. Alla har kommit av stoft, och alla ska åter bli stoft.

1 Mos. 2:7, 2:19, 3:19.

Job 34:15. Ps. 104:29, 146:4. Pred. 6:6, 12:7.

21. Vem känner människans ande som

stiger uppåt och djurens ande som far ner till jorden?

Pred. 12:7.

22. Därför insåg jag att inget är bättre för människan än att hon gläder sig av sitt arbete, för det är hennes lott. För vem kan få henne att se vad som ska ske efter henne?

Pred. 2:24.

Pred. 5:17f, 6:12, 8:7, 10:14.

Kapitel 4

Förtryck, möda och ensamhet.

Därefter vände jag tillbaka och betraktade allt det förtryck som begås under solen, och såg de förtrycktas tårar och att ingen tröstade dem. Deras förtryckare hade makten på *sin* sida och ingen tröstade dem.

Job 35:9. Pred. 3:16. Jes. 5:7. Klag. 1:2, 1:21.

2. Då prisade jag de döda som redan hade dött, mer än de levande, som ännu levde.

Job 3:3f. Pred. 7:1. Jer. 20:14f.

3. Men lyckligare än båda är de som ännu inte blivit till, som inte har sett det onda som görs under solen.

Pred. 6:3-4. Jer. 20:14f.

4. Sedan såg jag all möda och allt gott arbete, att för detta avundas en man sin nästa. Också detta *är* fåfänglighet och ett jagande efter vind.

Pred. 9:6.

5. Dåren lägger händerna i kors och tär på sitt eget kött.

Ords. 6:10f, 24:33.

6. Bättre en handfull ro än båda händerna fulla med möda och ett jagande efter vind.

Ords. 15:16, 17:1.

7. Därefter såg jag åter *någonting som var* förgängligt under solen.

8. En som är *ensam* och ingen *har* vid sin sida, varken barn eller bror. Ändå är det ingen ände på hans slit och hans ögon blir inte mätta på rikedomar. Inte heller *frågar han*: För vems *skull* arbetar jag och nekar mig själv det

goda?* Också Detta är fåfänglighet och en usel möda.

Ords. 27:20, 30:15.
Pred. 5:9. Jes. 56:11.

*KJV: berövar min själ det goda.

9. Bättre är att vara två än en, för de får god lön för sin möda. 1 Mos. 2:18.

10. För om de faller, kan den ene hjälpa den andre upp. Men ve den ensam när han faller, för *han har* ingen annan som kan hjälpa honom upp.

11. Likaså om två ligger tillsammans håller de värmen, men hur kan man hålla sig varm *ensam*?

12. Och om en blir övermannad, kan två stå emot. Och en tretvinnad tråd brister inte så lätt.

Ps. 127:4f.

13. Bättre en yngling *som är* fattig och vis än en kung som är gammal och dåraktig, som inte längre har vett att ta emot råd.

14. För han kom ut från fångelset för att regera, fast *han* föddes fattig i sitt rike.

1 Mos. 41:41f. Ps. 113:7f. Luk. 1:52.

15 Jag såg alla som levde och rörde sig under solen tillsammans med den andra ynglingen som skulle ta den andres plats.

16. *Det var* ingen ände på allt folket, på alla som gick före dem. Och de som kommer efter ska inte glädja sig över honom. Sannerligen också detta är förgänglighet och ett jagande efter vind.

17. Bevara din fot när du går till Guds hus, och var mer redo till att lyssna än att offra som dårar gör, för de förstår inte att de gör *det som är* ont.

1 Sam. 15:22f. Ords. 15:8, 21:27. Hos. 6:6.

Kapitel 5

Förhastade löften inför Gud.

Var inte för snar med din mun och låt inte ditt hjärta förhastade sig med att uttala *något* ord inför Gud. För Gud är i himlen och du är på jorden. Låt därför dina ord vara få.

Ords. 10:19, 20:25, 29:11. Jak. 1:19.

2. För där omsorgerna är många, där kommer drömmar, och dårens röst *känns igen* genom de många orden.

Ords. 10:14f. Pred. 10:14.

3. När du ger Gud ett löfte, så dröj inte att uppfylla det, för *han har* inget behag till dårar. Håll det du har lovat.

4 Mos. 30:3f. 5 Mos. 23:21. Ps. 50:14, 66:13f, 76:12.

4. *Det är* bättre att du inte lovar något, än att du lovar och inte håller det.

5. Låt inte din mun förleda din kropp* att synda, säg inte heller inför ängeln att det var ett misstag. Varför skulle Gud behöva vredgas för dina ords *skull* och förstöra dina händers verk?

4 Mos. 15:22f. Mal. 2:7. *KJV: kött.

6. För *där det är* många drömmar och många ord *där är det* också *mycket* fåfänglighet. Men frukta du Gud!

7. Om du ser att den fattige förtrycks och att rätt och rättfärdighet i landet kränks, så bli inte förvånad över detta, för *en* högre vakar över den höge och den högste över dem båda.

Ps. 82:1f. Ords. 17:15, 22:8. Pred. 3:16, 4:1.

Jes. 5:23. Mika 3:3. Kol. 3:25. 1 Thess. 4:6.

8. Dessutom är jordens avkastning för alla, kungen *själv* blir försedd av marken.

9. Den som älskar pengar blir inte mätt på pengar, inte heller den som älskar rikedom.* Detta *är* också fåfänglighet.

Job 20:18, 27:16f. Ps. 49:11.

Pred. 4:8. Hagg. 1:6. 1 Tim. 6:9f.

*KXII och Melin: och den som älskar rikedom får ingen nytta av det.

10. Ju fler ägodelar desto fler som tär på dem. Vilken nytta *har* ägaren av dem förutom att få se *på dem* med sina ögon?

11. För arbetaren *är* sömnen god, vare sig han har mycket eller lite att äta, men den rikes överflöd ger honom ingen ro att sova.

12. Det finns ett smärtsamt elände* *som* har jag sett under solen: hopsparat rikedom blir till skada för sin ägare.*

Job 20:20f. 1 Tim. 6:9.

*KJV: smärtsamt ont.

13. Och när dessa rikedomar går förlorade genom någon olycka får hans son ingenting.

14. Lika naken som han kom ur moderlivet ska han återvända, för att gå bort som han kom, och inget av allt som han med möda samlat kan han ta med sig.

Job 1:21, 27:19.

Ps. 49:17f. 1 Tim. 6:7.

15. Och detta är också *något* ont och beklämmande, *att* likadan som han kom, så ska han gå bort. Och vilken vinst har den som har arbetat för vinden?

16. Alla sina livsdagar lever han i mörker med stor bitterhet, sjukdom och besvikelse.*

*KJV: mycket sorg och vrede med sin sjukdom.

17. Se, *detta* är vad jag har insett: *det* är gott och skönt *för människan* att äta och dricka och finna glädje i all sin möda som hon gör under solen alla sina livsdagar som Gud ger henne, för *det är* hennes del.

Pred. 2:10, 3:12.

Pred. 3:22, 8:15, 9:7f.

18. Och varje människa som Gud har gett skatter och rikedom och *dessutom* förmågan att äta av det och ta ut sin del och att glädja sig i sin möda, *så* är *det en* Guds gåva.

Pred. 2:24, 3:13, 6:2.

19. För han tänker knappt på sina levnadsdagar, eftersom Gud håller *honom* upptagen* med glädje i hans hjärta.*

Ps. 34:6.

*KJV: Gud svarar honom i hans hjärtas glädje.

Kapitel 6

Girighet och missnöje.

Det finns ett elände* som jag sett under solen och som *är* vanligt bland människorna: *KXII och KJV: ett ont ting.

2. *Det är när* Gud har gett någon rikedom, förmögenhet och ära, så att han inte saknar något av allt som han önskar sig, men sedan ger Gud honom inte möjlighet att njuta av det, utan en främling får njuta av det. Detta *är* förgänglighet och en svår plåga.

Est. 5:11f. Ps. 39:7, 49:11. Pred. 4:8, 5:16.

3. Om en man får hundra *barn* och lever många år, så att hans levnadstid blir lång, men utan *att* hans själ fick njuta av det goda och han dessutom inte fick någon begravning, *då* säger jag *att* ett dödfött foster *har* det bättre än han.

Job 3:16. Ps. 58:9. Pred. 4:3.

4. För det kommer i förgänglighet och går bort i mörker och dess namn kommer vara höljt i mörker.

5. Dessutom har det inte sett solen inte heller vet *det någonting*, så denne har mer ro än den andre.

6. Ja, även om han levde tusen år två gånger om, så har han ändå inte sett något gott. Går inte alla till samma plats?

Job 30:23. Pred. 3:20.

7. All möda människan gör sig *är* för hennes mun, och ändå blir hungern aldrig stillad.

8. För vad har den vise mer än dåren? Vad har den fattige som vet *hur* man ska vandra framför de levande?

Pred. 2:15.

9. Bättre *är* vad ögonen ser än vad man trånar efter. Också detta är fåfänglighet och ett jagande efter vind.

Pred. 1:14.

10. Det som har varit är redan nämnt vid namn, och det är känt att det är människan. Hon kan inte gå till rätta med honom som är mäktigare än hon *själv*.

Job 33:12f. Ps. 139:16. Jes. 45:9. Rom. 9:20.

11. För det finns ju så många ting som ökar fåfängligheten, vilken nytta har människan av dem?*

Ps. 39:6.

*BK1878: För ju fler ord, desto större fåfänglighet.
Vad återstår då för människan?

Kapitel 7

Levnadsvisdom.

För vem vet vad som *är* bra för människan i livet, *under* alla de dagar hennes förgängliga liv *varar*, som hon tillbringar som en skugga? För vem kan berätta för människan, vad som kommer att ske efter henne under solen?

Job 8:9, 14:2f. Ps. 102:12.

Pred. 3:22, 8:7, 8:17, 10:14.

2. Ett gott rykte *är* bättre än dyrbar salva och dagen man dör är *bättre* än dagen man föds.

Ords. 22:1. Pred. 4:2.

3. Bättre är att gå till sorgehus än till gästbudshus, för det är slutet för varje människa, och den som lever bör lägga *det* på sitt hjärta.

Ps. 39:5.

Matt. 5:4. Jak. 4:9.

4. Sorg *är* bättre än skratt*, för av *det som gör* ansiktet sorgset blir hjärtat bättre.

2 Kor. 7:8f. *KXII: Sörja är bättre än le.

BK1878: Bättre är allvar än löje.

5. De visas hjärta *är* i sorgens hus och dårarnas hjärta *är* i glädjens hus.

6. Bättre är att höra tillrättavising av en vis man än att höra dårars sång.

Ps. 141:5. Ords. 17:10.

7. För dårens skratt är såsom sprakandet av törne under grytorna.

Också detta *är* fåfänglighet.

8. Orätt vinning* gör sannerligen den vise till en dåre och mutor fördärvar *hans* hjärta.

*Alt. övers. utpressning, förtryck.

9. Slutet på en sak är bättre än dess början, *och* den *som är* tålmodig i anden *är* bättre än den *som är* stolt i anden.

Ords. 14:29. Matt. 24:13.

10. Var inte snar till vrede i din ande, för vrede vilar i dårars hjärtan.

Jak. 1:19f.

11. Fråga inte: Hur *kommer det sig* att det var bättre förr än i våra *dagar*? För det är inte av vishet du frågar så.

12. Vishet tillsammans med arvegods *är* gott och *en* vinning för dem som ser solen.*

Ords. 3:13f, 8:18f.

*BK1878: Vishet är för dem som ser solen lika gott som arvegods och än bättre.

13. Ty visdom beskyddar, pengar beskyddar *också*, men visheten ger liv åt den som har den.

14. Se på Guds verk, för vem kan göra rakt det han har gjort krokigt?

Job 12:14f. Pred. 1:15.

15. Var glad under dagar av framgång, men under dagar av motgång, så tänk också på att Gud har skapat den ena såväl som den andra, för att människan inte ska veta något om sin framtid.

Job 2:10. Fil. 4:12.

16. Allt har jag sett under mina förgängliga dagar: den rättfärdige som förgås i sin rättfärdighet, och den ogudaktige som lever länge i sin ondska.

Pred. 9:2.

17. Var inte alltför rättfärdig, inte heller alltför vis. Varför skulle du fördärva dig själv?

Pred. 8:13.

18. Var inte alltför ogudaktig och var inte dåraktig. Varför skulle du dö i förtid?

Ps. 55:24. Gal.6:7.

19. *Det är* bäst att hålla fast vid det

ena utan att släppa det andra ur din hand, för den som fruktar Gud undkommer allt detta. Pred. 2:3. Matt. 23:23.

20. Vishet gör den vise starkare än tio mäktiga som är i staden.

Ords. 21:22, 24:5. Pred. 9:16f.

21. För *det* finns ingen människa på jorden så rättfärdig att hon *bara* gör gott och aldrig syndar.*

1 Kung. 8:46. 2 Krön. 6:36. Ords. 20:9. 1 Joh. 1:8.
*KJV: För det finns ingen rättfärdig människa på jorden, som gör gott och inte syndar.

22. Fäst dig inte vid allt man säger, så hör du inte att din tjänare förbannar dig.

1 Sam. 10:27. 2 Sam. 16:10f.

23. För ditt hjärta vet ju att du ofta själv också har förbannat andra.

24. Allt detta har jag prövat med visdom. Jag sa: Jag vill bli vis, men den förblev långt borta ifrån mig.

Job 28:12f. Pred. 8:17.

25. Det som är långt borta och mycket djupt, vem kan finna det?

26. Jag vände mitt hjärta till att lära känna och efterforska och för att söka vishet och få reda på orsaken, och till att förstå dårskapens ondska och dåraktighetens vanvett.*

Pred. 1:17, 2:12.

*KXII och Melin: de ogodaktigas dårskap och de dåraktigas villfarelse.

27. Och jag fann: Bittrare än döden är den kvinna vars hjärta är snaror och nät och vars händer är bojor. Den som behagar Gud ska undkomma henne, men syndaren blir hennes fånge.

Ords. 5:3f, 22:14.

28. Se, detta har jag funnit, säger Predikaren, *efter att ha lagt* det ena till det andra, för att få reda på orsaken.

29. Det är något min själ ännu söker, men inte funnit. En man bland tusen har jag funnit, men en kvinna bland dem alla har jag inte funnit.

30. Se, endast detta har jag funnit, att Gud skapade människorna rättsinniga, men de har tänkt ut många påhitt.*

1 Mos. 1:27. Jer. 17:9 *KXII: konstler.

Kapitel 8

Levnadsregler och tänkespråk.

Vem är som den vise? Och vem känner uttydningen av en sak?

En människas visdom får hans ansikte att lysa, och förvandlar hennes hårda uppsyn.

2 Mos. 34:29f. Jak. 3:13.

2. Jag råder dig att hålla kungens bud på grund av din ed till Gud.

Matt. 22:21. 1 Petr. 2:17.

3. Hasta inte med att gå ut från hans åsyn och ge inte *ditt* stöd i en ond sak, för han gör som han vill.

Pred. 10:4.

4. I kungens ord finns makt och vem kan säga till honom: Vad gör du?

Ords. 16:15, 19:12, 20:2.

5. Den som håller budet, ska inte veta av något ont och den vises hjärta känner till både tid och domslut.

6. Ty för varje syfte finns det en tid och en dom*, därför *vilas* människans elände så tungt på henne.

Pred. 3:1, 3:17, 12:14. *KXII, Melin och BK1878: sätt

7. Hon vet ju inte vad som ska ske, för vem kan säga henne när det ska ske?

Pred. 7:1, 10:14.

8. *Det finns* ingen människa som har makt över anden så att hon kan behålla anden, inte heller *har någon* makt över dödens dag. Ingen *kan* undkomma *den* striden, inte heller kan ondskan rädda sina utövare.

Job 14:5. Ps. 31:16, 39:5.

9. Allt detta har jag sett, då jag vänt mitt hjärta till allt det som sker under solen: *det finns* en tid *då* en människa råder över en annan till sin egen skada.

Pred. 3:16f, 4:1.

10. Jag såg också de ogudaktiga bli begravda, de som hade kommit och gått från den heliga platsen, och de blev bortglömda i staden där de hade gjort detta. Detta *är* också förgänglighet.

11. Eftersom domen inte genast fällt över en ond gärning, så blir människornas hjärtan fulla av att göra ont.

Job 35:15. Pred. 9:3. 2 Petr. 3:9.

12. Men även om en syndare begår hundra onda *gärningar* och han får leva länge, så vet jag trots detta att det ska gå väl för de som fruktar Gud, de som fruktar inför honom.

5 Mos. 6:24. Esra 8:22. Ps. 1:1f, 33:18f, 37:37.

Ords. 14:11. Pred. 7:15. Jes. 3:10f.

13. Men det ska inte gå väl för den ogudaktige, inte heller ska *hans* dagar bli många, *vilka är* som en skugga, eftersom han inte fruktar inför Gud.

Ps. 37:20, 55:24. Pred. 7:18.

14. Det finns en fåfänglighet som sker på jorden, att det finns rättfärdiga, vilka det går som om de hade gjort de ogudaktigas gärningar och det finns ogudaktiga, vilka det går som om de hade gjort de rättfärdigas gärningar. Jag sa att också detta *är* också fåfänglighet.

Job 21:7. Ps. 37:35, 44:18, 73:3f.

Pred. 2:15, 7:16, 9:2. Jer. 12:1f.

15. Då prisade jag glädjen, eftersom det inte finns något bättre under solen för människan än att äta och dricka och vara glad, för detta ska följa henne i hennes möda *under* de livsdagar som Gud ger henne under solen.

Pred. 2:24, 3:12, 3:22, 5:17, 9:7.

16. När jag föresatte mitt hjärta till att lära känna visheten och såg allt arbete som görs på jorden, för *de finns* också *som* varken dag eller natt unnar sina ögon sömn.

17. Då insåg jag att hela Guds verk, *är sådant* att en människa inte kan fatta det som sker under solen. Oavsett hur en människa bemödar sig med att utforska *det* kan han ändå inte fatta *det*. Ja, även om den vise tror att han kan förstå det, kan han ändå inte fatta *det*.

Pred. 3:11.

Pred. 7:24f, 11:5. Rom. 11:33.

Kapitel 9

Människans öde. Visheten föraktas.

Ty allt detta har jag begrundat i mitt hjärta, och allt detta har jag insett: att de rättfärdiga och de visa och deras gärningar *är* i Guds hand. Ingen människa vet vare sig *det är* kärlek eller hat *som väntar*, allt *ligger* framför henne

5 Mos. 33:3. Job 12:10.

2. Det går dem alla lika, den rättfärdige som den ogudaktige, den gode och rene som den orene, för den som offerar som för den som inte offerar. *Det går* den gode som *det går* syndaren, och som *det går för* den som svär en ed så *går det för den* som fruktar att svära en ed.

Job 9:22, 21:7. Ps. 73:12f.

Pred. 2:14f, 7:15, 8:14. Jer. 12:1.

3. Det *finns* ett ont i allt som sker under solen, att alla får samma öde. Och människornas hjärtan är fulla av ondska, och dårskap *finns* i deras hjärtan så länge de lever och sedan *går de* till de döda.

Pred. 1:11, 2:16, 8:10f.

4. Så länge någon lever finns det hopp, för en levande hund är bättre än ett dött lejon.

5. För de levande vet att de ska dö, men de döda vet ingenting, *och* de får inte heller mer någon belöning, för minnet av dem är bortglömt.

Job 14:21. Ps. 31:13.

6. Och deras kärlek, deras hat eller deras avund finns inte mer och de har aldrig mer någon del i allt som sker under solen.

7. Så gå och ät ditt bröd med glädje, drick ditt vin med gott mod, för Gud godtar nu dina gärningar.

Pred. 2:24, 3:12f, 5:17f, 8:15.

8. Låt dina kläder alltid vara vita och låt inte olja fattas på ditt huvud.

9. Lev glädjefullt med din hustru som du älskar, alla dagar i ditt förgängliga liv som han har gett dig under solen, så länge som ditt förgängliga liv varar, för det är din del i livet och i ditt arbete som du gör under solen.

Ords. 5:18. Pred. 3:22, 6:12.

10. Allt vad du* kan göra ska du göra med kraft, för i graven dit du går finns inget arbete, inga planer, ingen kunskap och ingen visdom.

Job 17:13. Ps. 6:6, 115:17. Jes. 38:18. Joh. 9:4.

*Ordagrant och KJV: din hand

11. Jag återvände och såg under solen att det inte är de snabba som vinner löpningen, det är inte de starka som vinner striden, det är inte de visa som får bröd, inte de kloka som blir rika, inte de kunniga som får uppskattning, utan alla är beroende av tid och tillfälle.

Ps. 127:1. Ords. 16:9.
Pred. 3:1f. Rom. 9:16.

12. För människan känner inte sin tid, lika litet som fiskarna som fångas i olycksnätet och som fåglarna som fastnar i snaran, så blir också människorna snärda i en ond tid, när den plötsligt drabbar dem.

Job 34:20. Mark. 13:33. Luk. 12:20.

13. Denna visdom har jag också sett under solen, och den syntes mig stor:

14. Det var en liten stad med få invånare och det kom en mäktig kung mot

den som belägrade den och byggde stora belägringsverk mot den.

15. Därinne fanns en fattig, vis man, som med sin vishet räddade staden. Men trots detta var det ingen människa som kom ihåg denne fattige man.

2 Sam. 20:16. Pred. 4:13.

16. Då sa jag: Visdom är bättre än styrka, men trots detta blir den fattiges vishet föraktad och ingen lyssnar på hans ord.

Ords. 21:22, 24:5. Pred. 7:12, 7:20.

17. De visas stilla ord blir mer hörda än ropet från en härskare bland dårar.

18. Vishet är bättre än krigsvapen, men en enda syndare fördärvar mycket gott.

Kapitel 10

Överhet och undersåte.

Döda flugor får apotekarens parfym att ge en stinkande doft, så gör också lite dårskap med den som har ett rykte av vishet och ära.

2. Den vise har sitt hjärta åt höger,* medan dåren har sitt hjärta åt vänster.*

*KJV: en vis mans hjärta är vid hans högra hand.

3. Ja, på vilken väg än dåren går, så saknar han förstånd och han säger till alla att han är en dåre.

Ords. 13:16, 15:2, 18:2.

4. Om en härskare blir vred på dig så lämna inte din post, för saktmod förhindrar stora synder.

Ords. 19:11, 25:15.

5. Det finns en ond sak, som jag sett under solen, ett misstag som begås av härskare.

Job 34:30.

6. Att dårar sätts på upphöjda positioner och de framstående* på låga.

Ords. 19:10, 29:2. *KJV: rika.

7. Jag har sett tjänare på häst och furstar till fots som tjänare.

8. Den som gräver en grop ska själv falla däri och den som river en mur blir biten av en orm.

Ps. 7:16. Ords. 11:27, 26:27.

9. Den som flyttar stenar ska skadas av det, den som klyver ved kan göra sig illa av det.

10. Den som inte vässar eggen när järnet är slött måste använda mer kraft, men visdom leder till framgång.*

*KXII: så följer också visdom efter flit.

11. En pratmakare* är inte bättre än en orm som stinger innan den blivit tjugad.

Ps. 58:5-6. Jer. 8:17.

*Ordagrant: tungans herre.

12. De ord som utgår från munnen på en vis man är nådefulla, men en dåre fördärvar sig själv genom sitt prat*.

Ords. 10:11, 10:20, 10:32, 15:2, 25:11. Luk. 4:22.

*KJV: läppar.

13. Början på hans tal är dårskap och slutet på hans tal är skadebringande galenskap.

14. En dåre är rik på ord, *men* en människa kan inte säga vad som kommer att ske, och vem kan säga henne vad som kommer efter henne?

Pred. 8:7.

15. Dårarnas arbete tröttar ut dem allihop, eftersom de inte vet hur man tar sig till staden.

16. Ve dig du land, vars kung är ett barn och vars furstar äter tidigt på morgonen.

2 Krön. 13:7. Jes. 3:4, 5:11.

17. Välsignad *vare* du o land, vars kung är son till ädla *män* och vars furstar äter i rätt tid för att få styrka och inte för att berusa sig.

18. Genom lathet förfaller husets bjälkar och genom försumliga händer regnar det in genom taket*.

*Ordagrant: huset.

19. Man ordnar fest för att roa sig och vin ger glädje åt livet, men pengar kan

ge allt *detta*.

Ps. 104:15. Dan. 5:1.

20. Inte ens i din tanke ska du förbanna kungen, och förbanna inte den rike i ditt sovrum, för himlens fåglar kan föra vidare ditt tal, och ditt ord kan bäras vidare på vingar.

2 Mos. 22:28. Apg. 23:5.

Kapitel 11

Levnadsregler.

Sänd ditt bröd över vattnet, för med tiden får du det tillbaka.

Ords. 19:17. Matt. 10:42. Luk. 14:12f.

2. Dela i sju bitar och i åtta, för du vet inte vilken olycka som kan drabba jorden.

1 Mos. 32:7f. 5 Mos. 15:7.

Ps. 41:2f, 112:9. Jes. 58:7f. 2 Kor. 9:6.

3. När molnen är fulla tömmer de *sitt regn* på jorden och om ett träd faller mot söder eller mot norr, så blir det liggande på den plats där det fallit.

4. Den som spanar efter vinden får ingenting sått, och den som skådar efter moln får ingenting skördat.

5. Liksom du inte vet vart vinden* far eller hur benen *bildas* i moderlivet, så förstår du inte heller Guds verk, han som gör allt.

Job 36:24f. Ps. 135:7.

Ps. 139:6. Pred. 3:11, 7:24. Joh. 3:8.

*KJV: Liksom du inte vet vad som är andens väg.

6. Så ut din säd på morgonen och vila inte din hand förrän* på kvällen, för du vet inte vad som ska lyckas, det ena eller det andra eller om båda *blir* lika bra.

Gal. 6:7f.

*KJV: håll inte tillbaka din hand på kvällen.

7. Sannerligen är ljuset ljuvligt och *det är* gott för ögonen att se solen.

8. Om en människa lever många år ska hon glädja sig åt dem alla, och komma ihåg att de mörka dagarna kommer att bli många. Allt som kommer *är* förgängligt.

9. Gläd dig du yngling medan du är ung och låt ditt hjärta glädja sig under din ungdomstid. Vandra på ditt hjärtas vägar och efter vad dina ögon ser. Men tänk på att för allt detta kommer Gud att döma dig.

Pred. 2:1, 2:10, 12:14.
Matt. 12:36. 2 Kor. 5:10.

10. Avlägsna därför sorg ur ditt hjärta och håll det onda borta från din kropp. För barndomen och ungdomstiden *är* förgängligt.

Kapitel 12

Ungdom och ålderdom.

Och tänk på din Skapare i din ungdomstid, innan de onda dagarna kommer, och de åren nalkas om vilka du säger: De ger mig ingen glädje.

5 Mos. 8:18. Ps. 71:17f, 119:9. Pred. 11:8.

2. Innan solen och ljuset och månen och stjärnorna förmörkas och molnen kommer åter efter regnet.

Jes. 13:10. Hes. 32:7f. Joel 2:10. Matt. 24:29.

3. På den tid då husets väktare darrar och de starka männen sviktar och malerskorna slutat mala därför att de har blivit så få, och då det mörknar för dem som ser ut genom fönstren.

1 Mos. 27:1.

4. Och dörrarna till gatan stängs o ljudet från kvarnen dämpas och då man vaknar av fågelsång och sängerskorna sänker rösten.

5. *Då* man är rädd för *var* backe och fruktan *finns* på vägen, då mandelträdet blomstrar och gräshoppan släpar sig fram och begäret* ska svikta, eftersom människan går till sin eviga

boning och de som sörjer går omkring på gatorna, **Alt. övers. kaprisknopen mister sin kraft.*

6. innan silvertråden brister och guldsålen slås sönder, *innan* krukan krossas vid källan och hjulet går i bitar vid brunnen,

7. då stoftet vänder åter till jorden det kom ifrån och anden vänder åter till Gud som gav den.

1 Mos. 2:7, 3:19.
Ps. 31:6. Pred. 3:20f. Luk. 23:46. App. 7:59, 17:25.

8. Förgängligheters förgänglighet, säger predikaren, allt *är* förgängligt!

Pred. 1:2.

9. Och dessutom, eftersom predikaren var vis, så fortsatte han att förmedla kunskap till folket. Ja, han övervägde, undersökte och satte samman många ordspråk.

1 Kung. 4:31f.

10. Predikaren sökte efter att finna de rätta orden och de ord han skrev var rätt och sant.

11. De visas ord *är* som oxpikar och som väl islagna spikar *av* församlingens mästare, *som* är givna av en enda Herde.

Ps. 80:2. Jes. 49:2. Jer. 23:29. Hebr. 4:12.

12. För övrigt min son, låt *dig* förmanas. *Det finns* ingen ände på att skriva böcker och mycket studerande gör kroppen trött.

13. Låt oss nu höra huvudsumman av all lärdom: Frukta Gud och håll hans bud, för det är varje människas *plikt*.

5 Mos. 6:1f, 6:24. Job 28:28.
Pred. 8:5. Mika 6:8. Upp. 14:7.

14. För Gud ska döma alla gärningar, också de fördolda, vare sig *det är* gott eller ont.

Pred. 3:17, 11:9. Matt. 10:26.
Rom. 2:16. 1 Kor. 4:5. 2 Kor. 5:10. Upp. 20:12